

Ozorowski, Mieczysław

Protokół ze spotkania księży profesorów WSD z Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec w roku akademickim 2000/2001

Studia Teologiczne 19, 431-435

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

Studia Teologiczne
Biał., Droh., Łom.
19(2001)

KS. MIECZYŚLAW OZOROWSKI

PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA KSIĘŻY PROFESORÓW WSD Z BIAŁEGOSTOKU, DROHICZYNA, ŁOMŻY I SIEDLEC W ROKU AKADEMICKIM 2000/2001

**Spotkanie Księży Profesorów WSD z Białegostoku, Drohiczyna,
Łomży i Siedlec w Białymstoku 26 października 2000 r.**

1. Zebranych w liczbie 33 Księży Profesorów powitał ks. Rektor S. Hołodok. Spotkaniu przewodniczył Ks. V-rektor z Drohiczyna Ks. Leszek Gardziński.

2. Przeczytano i przyjęto protokół z poprzedniego posiedzenia Księży Profesorów.

3. Referat wygłosił Ks. T. Zadykowicz na temat: "Rola wzorców osobowych w kształtowaniu chrześcijańskich postaw moralnych". We wstępie autor mówił o kryzysie współczesnego świata i o potrzebie wzorców i odniesień. Kościół wskazuje na Objawienie Boże i w historii zbawienia szuka odpowiednich modeli do naśladowania. Pierwsza część wystąpienia została poświęcona wzorom osobowym w kontekście chrześcijańskiego życia moralnego. Pismo św. ukazuje, że człowiek jest partnerem Boga. Został on stworzony na Jego obraz i został powołany do dialogu z Bogiem. Pismo św. ukazuje ludzi, którzy zawierzyli Bogu i odpowiedzieli swoim życiem na Jego miłość. Najpiękniejszym wzorem jest Maryja. Druga część poświęcona była wzorom osobowym, które są wezwaniem do życia wg cnót. Autor skoncentrował się przede wszystkim na cnotach teologicznych: wierze, nadziei i miłości. Wzorce osobowe mogą też być pomocą do właściwego wykorzystania daru wolności. Następnie Ksiądz profesor mówił o roli wzorców osobowych w kształtowaniu postaw moralnych wobec Kościoła i świata. Wzory osobowe są przede wszystkim zaproszeniem na drogę wiary. Wzmacniają one przykładem nauczanie moralne Kościoła i pełnią funkcję wychowawczą.

4. Dyskusja. Na spotkanie przyszedł Ks. Abp S. Szymek. Po przerwie Ks. L. Gardziński wprowadził do dyskusji. Jako pierwszy głos zabrał ks. Z. Lewicki. Przypomniał on słowa Ojca św. Jana Pawła II, że świat słucha nie

nauczycieli lecz świadków. Wskazał również na wielu męczenników XX w. – świadków wiary. Ks. S. Hołodok podziękował za wykład i powiedział, że w kazaniach księży powinni mówić o wzorach osobowych (życiu świętych). Ks. J. Zabielski zwrócił uwagę, że teologia moralna często mówi o normach rzadziej o wzorach osobowych. Dziś większą wartość przywiązuje się do funkcji niż do osoby. Ks. A. Miałchowski mówił, że zasady moralne wskazują drogę, ale nie mają siły pociągania, przykłady zaś są szybkie i skuteczne. Ks. Z. Rostkowski wskazał, że przepowiadaniu powinniśmy mówić o przymiotach Boga, które powinniśmy naśladować. Ks. S. Piotrowski wskazał na prymat osoby oraz, że każda epoka ma swoje wzorce osobowe, Jezus i Maryja to wzorce uniwersalne. Ks. W. Nowacki opowiedział o swoich doświadczeniach podczas Światowego Dnia Młodych w Rzymie oraz, że Jan Paweł II jest dla wielu młodych ludzi taki wzorem osobowym. Ks. M. Jamiołkowski mówił, że współcześnie środki masowego przekazu promują ludzi, żyjących niemoralnie. Ks. H. Żukowski wskazał, że my jako wykładowcy seminaryjni też jesteśmy (powinniśmy być) wzorami dla alumnów. Ks. W. Michniewicz powiedział, że dziś wielu ludzi jest zawiedzionych, ponieważ opierało się na ludzkich wzorach. Postacie biblijne szukały zawsze wzoru w Bogu. Ks. Z. Golan mówił o tym, że my również powinniśmy być wzorami dla innych, a nie dobrotliwymi wujkami. Wzory osobowe przemawiają swoją klarownością i konkretnymi wymaganiami. Na zakończenie Ks. T. Zadykowicz ustosunkował się do powyższych wypowiedzi.

5. Wolne wnioski

— Przedstawiono Ks. A. Proniewskiego nowego wykładowcę i prefekta w AWSD w Białymstoku.

— Ks. A. Miałchowski zaprezentował i подарował zebranym książki Ks. F. Woronowskiego.

— Ks. W. Nowacki pokazał nowy numer Studiów Teologicznych.

Ks. L. Gardziński podziękował za spotkanie i gościnę oraz zaprosił do Drohiczyzna na dzień 7 grudnia br.

Spotkanie Księży Profesorów WSD z Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec w Drohiczyźnie dnia 7 grudnia 2000 r.

1. Zebranych 26 Księży profesorów z Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec powitał, jeszcze na śniadaniu, Ks. Bp A. Dydycz. Spotkanie rozpoczęła modlitwą Ks. Rektor J. Łoniewski. Przewodniczył spotkaniu Ks. Rektor z Siedlec K. Kusyk.

2. Odczytano i przyjęto protokół z poprzedniego spotkania w Białymstoku.

3. Wykład wygłosił Ks. dr Roman Szmurło na temat: "Pisma Szenutego jako źródło do poznania cenobityzmu". Referat został podzielony na trzy

części: w pierwszej autor omówił życie Szenutego; w drugim przedstawił edycję pism; w trzeciej ukazał organizację wspólnot Białego Klasztoru w Egipcie.

Na wstępie referent zwrócił uwagę, że Szenute jest mało znanym źródłem do badań nad cenobityzmem. Zazwyczaj w tych badaniach odwołujemy się do pism Pachomiusza i Bazylego. Szenute ur. około roku 348 w Egipcie. W młodym wieku wstąpił do Białego Klasztoru w Atripe, gdzie przełożonym był jego wuj. Po jego śmierci Szenute został przełożonym tego klasztoru. Zmarł w roku 468. W tym czasie klasztor przeżywał niezwykle rozkwit. Szenute wywierał wpływ nie tylko na mnichów i mniszki w klasztorze lecz także na zewnątrz klasztoru. Brał on udział w soborze w Efezie w 431 r.. Pozostawił po sobie bogatą spuściznę literacką. Jest ona niestety mało znana. Szenute pisał po koptyjsku, jego zaś pisma nie zostały przetłumaczone na grekę i łacinę. Nie wydano dotąd kompletu dzieł Szenutego. Manuskrypty zaś są porozrzucane po różnych bibliotekach na całym świecie. Do najważniejszych pisma Szenutego zalicza się: Regułę (kanon) życia zakonnego, oraz nauczanie dogmatyczne zawarte w traktatach i listach. Główna część wykładu została poświęcona życiu i organizacji wspólnot Białego Klasztoru. Najpierw autor przedstawił hierarchiczną strukturę tego klasztoru. Następnie referent skoncentrował się na sposobie przyjmowania kandydatów do wspólnot Białego Klasztoru. Kandydaci poddawani byli wielu próbom. Wstępowanie do wspólnoty przebiegało przez kilka etapów. Kandydaci musieli wyrzec się wszelkich dóbr materialnych. Składali także przyrzeczenie, w których można widzieć załączek współczesnych ślubów zakonnych. Ostatnia część wykładu została poświęcona wychowaniu młodych chłopców i dziewcząt. Według znanych nam świadectw, w klasztorze znajdowały się szkoły dla chłopców i dziewcząt, których rodzice oddawali czasowo do klasztoru. Po wykładzie Ks. Rektor K. Kusyk ogłosił krótką przerwę.

4. Dyskusja

Po przerwie Ks. K. Kusyk wprowadził do dyskusji. Na zadawane pytania Ks. Dr R. Szmurło odpowiadał na bieżąco. Jako pierwszy głos zabrał Ks. Bp E. Ozorowski. Zapytał o związek pomiędzy Szenutem i Bazylim oraz jaki był wykład życia wewnętrznego? Referent odpowiedział, że nie ma związku pomiędzy Szenute i Bazylim Wielkim. Jeżeli chodzi o życie wewnętrzne pisma Szenutego są dość skąpe. Sam Szenute był praktykiem i unikał teoretycznych spekulacji. Ks. J. Łoniewski zapytał o życie modlitwy i strój używany w klasztorze. Odpowiedź autora: W klasztorze praktykowano modlitwę wspólnotową dwa razy dziennie. Była to modlitwa psalmami. Przed spoczynkiem modlono się w poszczególnych domach. Praktykowano także modlitwę permanentną przy pracy. Eucharystię sprawowano dwa razy w tygodniu. Bardzo rozbudowany był rytuał pogrzebowy. Ks. K. Matwiejuk dokonał dopowiedzenia w jaki sposób była sprawowana Eucharystia w Egipcie w tamtych czasach. Ks. A. Proniewski zadał pytanie: co przetrwało z ówczesnych form życia zakonnego? Odpowiedź: życie zakonne według

tamtych form i reguł jest kontynuowane do dziś w Egipcie. Niektóre zaś instytucje takie jak nowicjat, zrzeczenie dóbr, ubóstwo i posłuszeństwo są wspólne dla całego życia zakonnego. Ks. R. Kimsza zapytał o relację pomiędzy Szenute i Pachomiuszem. Odpowiedź: Szenute był kontynuatorem Pachomiusza, kładąc przede wszystkim nacisk na dyscyplinę. Ks. T. Kasabuła postawił pytanie o stosunek Szenutego do pojawiających się wówczas licznych herezji. Odpowiedź: w pismach Szenutego są ślady licznych polemik z arianami, gnostykami, manichejczykami i innymi heretykami. Ks. W. Michniewicz pytał jaki tekst Pisma świętego był używany w Białym Klasztorze. Odpowiedź: było to tłumaczenie LXX.

Ks. Rektor K. Kusy k podziękował wszystkim za dyskusję a prelegentowi za wykład. Zaprosił także do Siedlec na 17 maja 2001. W wolnych wnioskach zaprezentowano książki Ks. F. Woronowskiego. Ks. H. Żukowski rozdał zebranym kalendarze AWSD w Białymstoku. Modlitwą *Anioł Pański* zakończono spotkanie.

Spotkanie Księży Profesorów WSD z Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec w Siedlcach dnia 17 maja 2001 r.

1. Dnia 17 maja 2001 roku w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Siedlcach zebrało się 35 Księży Profesorów z Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec. Jeszcze na śniadaniu zebrach powitał Ksiądz Rektor K. Kusy. Spotkaniu przewodniczył Ks. Rektor A. Miałchowski z Łomży.

2. Odczytano i przyjęto protokół z poprzedniego spotkania.

3. Wykład wygłosił Ks. Andrzej Kiciński z Siedlec na temat: Przejście od katechezy dzieci do katechezy dorosłych na podstawie dokumentu Międzynarodowej Rady ds. Katechezy: Katecheza dorosłych we wspólnocie chrześcijańskiej – Niektóre linie i ukierunkowania.

Na wstępie referent przedstawił autorów wymienionego w tytule dokumentu oraz podstawową współczesną literaturę przedmiotu. Przypomniał również, że dokument został promulgowany dziesięć lat temu, w języku polskim ukaże się zaś dopiero obecnie. Następnie zaprezentował on treść tego dokumentu. Został on podzielony na trzy części. W pierwszym rozdziale przedstawieni są adresaci: dorośli do których kierowana jest katecheza. Autor przybliżył sytuację współczesnego Kościoła, który otwiera się w swojej działalności na dorosłych. Druga część poświęcona została motywom i kryteriom odniesienia w katechezie dorosłych. Ostatni, najobszerniejszy rozdział zawiera wskazówki do działalności praktycznej. Podane tu zostały cechy chrześcijanina dojrzałego w wierze, wskazania metodyczne oraz omówiona została formacja katechety dorosłych. Referent podzielił się również niektórymi obawami i niebezpieczeństwami związanymi z katechezą dorosłych. Podał również przykłady z doświadczenia innych krajów w tym zakresie. Ks. Rektor A. Miałchowski podziękował za wykład i ogłosił przerwę.

4. Po przerwie odmówiono modlitwę Regina caeli za zmarłego Ks. Antoniego Boszko z Łomży. Następnie Ks. Rektor A. Miałchowski wprowadził do dyskusji. Jako pierwszy głos zabrał Ks. M. Olszewski. Mówił on, że w Polsce jest inny kontekst pracy Kościoła niż na Zachodzie. Mówił również, że wielu dorosłych studiuje teologię. Jest też wiele ruchów, które prowadzą formację permanentną. Ks. M. Jamiołkowski stwierdził, że katechezę należy prowadzić nie tylko dla elitarnych grup, ale dla całej parafii i to w sposób w miarę integralny. Ks. A. Miałchowski przedstawił różne formy katechezy dorosłych. Ks. A. Kiciński, referent, podał również kilka przykładów katechezy dorosłych w parafii, stwierdził jednak, że brakuje w Polsce integralnej wizji katechezy dorosłych. Ks. K. Matwiejuk mówił o duszpasterstwie różnych środowisk jak również o zaangażowaniu świeckich w przygotowaniu liturgii. Ks. F. Sadowski zauważył, że współczesna religijność nie jest budowana na racjonalności lecz tylko na przeżyciu. Zachęcał do kazań katechizmowych. Wskazał też na Radio Maryja, które prowadzi systematyczną katechezę. Ks. J. Łupiński zaznaczył, aby sięgać do sprawdzonych na Zachodzie wzorców np.: Kard. Martini z Mediolanu. Ks. T. Syczewski przypomniał, że mówiąc o katechezie dorosłych nie powinniśmy zapominać o dobrej katechezie dzieci. Wskazał również na przykład Papieża Jana Pawła II, który prowadzi systematyczną katechezę dorosłych. Ks. A. Kiciński na zakończenie odniósł się do niektórych wypowiedzi i udzielił stosownych wyjaśnień. Ks. A. Miałchowski podsumował w kilku słowach przeprowadzoną dyskusję.

5. W ramach wolnych wniosków Ks. Rektor A. Miałchowski zaprosił wszystkich do Łomży na 25 października 2001 roku. Wykład wygłosi Ks. S. Śledziewski. Ks. Rektor K. Kusyk podziękował za spotkanie i zaprosił na uroczysty obiad, na który przybył także Ks. Bp H. Tomasik.